

غلامرضا زوزنی
r.zouzani@shahraranews.ir

سی‌وهفتمین جلسه‌ جمعه‌های کتاب که به همت پردیس کتاب مشهد برگزار می‌شود به اثری از نوشته‌های همایون کاتوزیان پرداخت. این دومین مرتبه‌ای است که این سلسله نشست‌ها به دلیل شرایط کنونی به صورت مجازی و از طریق اینستاگرام برگزار می‌شوددر این برنامه کتاب «خلیل ملکی» (سیمای انسانی سوسیالیسم ایرانی) نوشته همایون کاتوزیان و ترجمه عبد... کوثری مورد بررسی قرار گرفت. کوثری در این برنامه به بخشی از مطالب موجود در کتاب اشاره کرد و درباره آن‌ها سخن گفت. محسن مدیرشانه‌چی، استاد پیش‌کسوت علوم سیاسی دانشگاه، نیز کوثری را در این برنامه همراهی می‌کرد.

ملکی یکی از بنیان‌گذاران حزب توده ایران بود که خیلی‌زود از این حزب جدا شد و بعدها علیه افکار این حزب مبارزه کرد به طوری که حزب توده را به مراتب خطرناک‌تر از حکومت‌های مستبدانه دانست.

به گفته کوثری، کاتوزیان از هواداران خلیل ملکی بود. او در سال ۱۳۶۰ کتاب خاطرات سیاسی درباره ملکی را به چاپ رساند. ترجمه این کتاب هم به پیشنهاد خود کاتوزیان از سوی کوثری به قلم‌جم می‌رسد.

● ۳ شرط یک کتاب تاریخی

آنچه که باعث شد کوثری به ترجمه کتاب نوشته شده از سوی کاتوزیان همت‌گمارد شروطی بود که به بیان آن‌ها پرداخت: «به نظرم جوانان اگر بخوانند کتابی درباره هر شخصیتی مطالعه کنند، آن متن باید سه ویژگی داشته باشد. نخست: جامع، دوم: بی‌طرف، وسوم: مستند باشد. خوشبختانه «خلیل ملکی» این سه شرط را داشت و به‌نظرم آمد برای مطالعه نسل جوان مفید خواهد بود.» به گفته کوثری یکی از چالش‌های کتابی که از همایون کاتوزیان ترجمه کرده این بود که متن بعدها پانوشت داشت: «همه این پانوشت‌ها را جاعات به متون دیگر بود این مسئله مبین این است که کتاب واقعا مستند است. پیدا کردن متن اصلی اسنادی که به آن ارجاع داده شده بود وقت زیادی لازم داشت. به‌نظرم ارزشمندی این کتاب هم به همین ارجاعات مستند آن است. یعنی شما دعوی در «خلیل ملکی» یافت نمی‌کنید که سند نداشته باشد.»

● تشکیل حزب توده

در ادامه این برنامه زنده اینستاگرامی، عبد... کوثری، با توری کتاب ترجمه شدهاش عنوان هر فصل را خواند و قدری درباره محتوای آن حرف زد. بنا بر آنچه کوثری گفت، فصل اول کتاب، با عنوان ملکی و ۵۳ نفر، به زندگی سیاسی سوزه کتاب که متأثر از بنیان‌گذاران حزب توده است پرداخته است: «ملکی به خرج دولت وقت برای تحصیل در سال ۱۳۰۸ به آلمان رفت. آن کشور هم محل تجمع مارکسیست‌های ایرانی، افرادی همانند تقی ارانی و مرتضی علوی بود. طبیعی بود عده‌ای از دانشجویان که از ایران به آلمان می‌رفتند متأثر از این فضا باشند. مشکلی که با سرپرست دانشجویان ایرانی برایش به وجود آمد سبب شد که او در سال ۱۳۱۲ به ایران بازگردد. بررسی اتفاقات آن دوره تاریخی به ما می‌فهماند که حزب توده از زندان شکل گرفته است. آن ۵۳ نفری که بعدها هسته مرکزی حزب را تشکیل می‌دهند همه به دلیل خودشنیرینی شهرپایان رضا شاه زندانی می‌شوند و در آن زندان با افکار مارکسیست آشنا می‌شوند. شاید اگر آن‌ها به زندان نمی‌افتادند فضایی برای این آشنایی پیدا نمی‌کردند. خلیل ملکی چون با بسیاری از مؤسسان حزب مشکل داشته است بیش از یک سال زمان می‌برد تا به حزب بپیوندد.»

● دعوا بر سر خواسته شوروی

تشکیل حزب تا زمان انشعاب ملکی از آن، موضوعی است که به گفته کوثری محتوای فصل دوم کتاب را شکل داده است. دو واقعه مهم از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۶ در کشور رخ داد که سرنوشت ملکی از تغییر داد و به گفته کوثری به استناد کتابی که آن را ترجمه کرده آن دو اتفاق باعث شد ملکی از حزب توده جدا شود: «سال ۱۳۲۳ زمانی بود که تفکر ملی شدن صنعت نفت تازه به وجود آمده بود و هم‌زمان شوروی از ایران خواسته بود امتیاز بهره‌برداری از نفت شمال را به او بدهند. طبیعی بود که مجلس و دکتر مصدق با درخواست شوروی مخالفت می‌کنند و از آن طرف حزب توده به هواداری و تبعیت بی‌چون و چرا از شوروی بر می‌خیزد. همچنین مسئله فرقه آذربایجان که ملکی برای مدیریت آن به تیریز فرستاده و شدت عملی که او در برخورد با آن واقعه داشته باعث می‌شود شوروی از شورای مرکزی حزب بخواهد تا ملکی را به تهران احضار کند. این دو اتفاق باعث می‌شود ملکی به فکر جدایی از حزب بیفتد. انشعاب اتفاق می‌افتد، اما اشماعی‌یون که خودشان را در برابر فشار شوروی باخته بودند چندان کاری از پیش نمی‌برند و هر کدام راه خودشان را می‌روند.»

● نیروی سوم

مبارزه بر سر قدرت و ملی کردن صنعت نفت، عنوان فصل سوم کتاب خلیل ملکی است که از سال ۱۳۲۵ تا دولت مصدق دامنه دارد. به گفته این مترجم، در دولت قوام حزب توده غیرقانونی اعلام می‌شود: «سوء قصد به رضا شاه باعث می‌شود که حزب توده غیرقانونی معرفی شود. اما این چندان هم دست توده‌ای‌ها را نبست. آن‌ها در خارج از کشور فعالیت خودشان را داشتند و مطبوعاتشان را منتشر می‌کردند. از ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۲ یکی از مهم‌ترین دوره‌های فعالیت قلمی خلیل ملکی بود. او در آن دوره در عین حال که طرفدار مصدق است، منتقد جدی او نیز می‌باشد. ملکی طرح اصلاح ارضی را نیز مطرح و نقش زنان را پررنگ می‌کند. همچنین او به مصدق گوشزد می‌کند که برای محافظت از دولت گارد ملی را تشکیل دهد.» در ادامه کوثری به موضوع کودتا اشاره کرد و گفت که خلیل ملکی در همان سال در فلکا اطلاق زندانی می‌شود و خطر مرگ را نیز تهدید می‌کند: «خلیل ملکی در دهه ۴۰ پا به سن گذاشته است. این زمانی است که امینی رئیس دولت بوده است. او دوباره به دلیل مواضع تندش علیه دولت در غارت دانشگاه چهار سال به زندان می‌افتد و این دوره از زندان که چهار سال طول می‌کشد او را از یاد ر می‌آورد. ملکی در سال ۱۳۴۸ که از سفر خارجی باز می‌گردد فوت می‌کند.»

شهریار

روزنامه‌ شهرامید وزنگی

اشنبه ۱ تیر ۱۳۹۹ ۶ فروردین ۱۳۹۹ ۳۱۳ شماره

۱۴

فرهنگ

لذت سینما رانمی‌توان با اکران آنلاین و سینماماشین تجربه کرد

بهر روز غریب‌پور؛ نویسنده، کارگردان سینما و تئاتر و استاد نمایش غروسکی در گفت‌وگو با هنر آنلاین، درباره اکران آنلاین و تاثیر آن بر سینما گفت: به نظر من اکران اینترنتی یک جایگزین است و به عنوان یک رویه اصلی نباید به آن نگاه کرد. این شیوه اکران، هوشمندانه است و در اروپا و آمریکا نیز سابقه بسیار زیادی دارد. حدود چهل سال پیش در آمریکا، مخاطبان فیلم‌های

تلویزیونی می‌توانستند ا بونمان بگیرند و فیلم‌ها و برنامه‌های مورد علاقه خود را از طریق شبکه‌های کابلی تماشا کنند. این کارگردان که سال ۱۳۹۶ فیلم سینمایی «اردک لی» را در جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان به نمایش درآورد، افزود:

آثار سینمایی در وی‌اودی‌ها و شبکه‌های اینترنتی اتفاق تازه‌ای نیست و نمی‌تواند جایگزین سینما باشد. سالن‌های تئاتر و سینما قرار است از امروز باز شوند و باید دید آیا پس از بازگشایی تماشاگری در این سالن‌ها هست یا نه. من فکر

می‌کنم کسی نمی‌رود چون امنیت روانی در سالن سینما و تئاتر باید وجود داشته باشد که فعلا در این شرایط نیست، حتی باراه‌اندازی سینماماشین نیز این اتفاق چندان پررنگ نبود چون عملا لذت تماشای فیلم در سالن سینما و تئاتر را ندارد و کرونا نیز تا زمانی که داروهایش کشف نشود، همراه ماست و مردم را می‌ترساند و بهتر است در این گونه فضاها رفت و آمد نکنیم. زیرا عواقب دردناک‌تری به همراه دارد.

آغازی دوباره پس از وقفه‌ای ۶ ماهه

پروژه ساخت پردیس تئاتر مشهد به صورت سه شیفته دوباره از سر گرفته شد تا فاز اولش در تیر ۱۴۰۰ افتتاح شود

عکس: رسول کارگر

مشهد که بدون زیرساخت‌های لازم در این زمینه است، در دستور کار قرار گرفت و اجرای آن سال گذشته آغاز شد. او درباره دلایل توقف چند ماهه ساخت پردیس تئاتر مشهد نیز توضیح داد: پس از آغاز عملیات اجرایی احداث پردیس تئاتر

عملیات اجرایی پروژه پردیس تئاتر شهر گفت: یکی از پروژه‌های مهمی که در دوره پنجم شورای اسلامی شهر مشهد طراحی و اجرای آن آغاز شده، احداث پردیس تئاتر مشهد است. این پروژه براساس نیاز فضای فرهنگی، هنری و ظرفیت بسیار خوب تئاتر

درباره روند عملیات این پروژه و نحوه زمان‌بندی آن ارائه کردند.

● پروژه ساخت پردیس تئاتر شهر به صورت ۳ شیفت اجرا شود

احسان اصولی رئیس کمیسیون فرهنگی در حاشیه بازدید و آغاز مجدد فعالیت

روایت مجید از عزت ا...

گفت‌وگو فریدون جیرانی با فرزند عزت ا... انتظامی به مناسبت سالروز تولد آقای بازیگر

این آهنگ‌ساز که زمان اکران فیلم «گاو» در آلمان به سر می‌برد، درباره این اثر توضیح داد: «گاو» را به همراه داریوش مهرجویی در سینمایی در برلین به تماشا نشستم و بسیار تحت‌تأثیر آن قرار گرفتم. او گفت که در خارج از ایران وقتی هنرپیشه‌ای چنین نقشی بازی می‌کند، زندگی‌اش متحول می‌شود، اما زندگی عزت ا... انتظامی قبل و پس از فیلم «گاو» تغییری نکرد. انتظامی که به عنوان نخستین بازیگر ایرانی، جایزه بین‌المللی دریافت کرد، همواره اصرار داشت تا دوبرو به جای نقش هایش صحبت نکند. به همین دلیل جز دو فیلم «هزارستان» و «ستارخان»، خودش در نقش هایش سخن می‌گفت. مجید انتظامی که در سال ۱۳۸۹ به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار ایران

شد، رفته‌رفته خانه‌ما تبدیل به پناهگاه فراری‌ها شد و پس از چندی، حدود ۱۵ نفر در منزل ما زندگی می‌کردند. یکی از همان روزها، پدر در خیابان دستگیر و به زندان قصر روانه شد. اما مدت زیادی آنجا نبود. خودش هم در خاطر اش گفته بود پارتی بزرگی داشتم و زود آزاد شدم. انتظامی پسر که باور دارد مردم در دهه‌های گذشته خیلی بیشتر به تئاتر گرایش داشتند، درباره تئاتر «در کنار جاده» به جیرانی گفت: پدرم، مهین تجددو چند نفر دیگر از دوستانشان گروهی تشکیل داده بودند که باهم فعالیت می‌کردند و به تماشای آثار یکدیگر می‌نشستند. نمایش «در کنار جاده» نیز به نویسندگی تجدد، از سوی پدرم کارگردانی و در تلویزیون به صورت زنده اجرا شد. این نمایش، سرگذشت گردو فروشی را روایت می‌کرد.

سکته مغزی و کهولت سن در بیمارستان هنتر تهران درگذشت. عصر جمعه به مناسبت سالروز تولد این هنرمند، فریدون جیرانی با فرزند این بازیگر؛ مجید انتظامی گفت‌وگویی باهدف مرور خاطرات انجام داد که از صفحه مجازی موزه سینما پخش شد. مجید انتظامی که خود از موسیقی‌دانان و آهنگ‌سازان برجسته کشور است، با اشاره به روز کودتای ۲۸ مرداد و فضای جامعه در آن روزها، از زندانی شدن پدرش گفت: زمان کودتا حدودا شش ساله بودم. روزی که تئاتر سعدی را آتش زدند، همراه پدرم آنجا حضور داشتم. همه هنرمندان مضطرب و نگران بودند و نمی‌دانستند چه خواهد شد. پدرم در آن زمان مسئولیت تئاتر تراکت‌های سیاسی بر دیوارها را بر عهده داشت. از چند شب بعد که دستگیری‌ها آغاز

غزاله حسین‌پور
gh.hoseinpour@shahraranews.ir

شنیدن عنوان «آقای بازیگر» تنها نام یک نفر را در ذهن متبادر می‌کند؛ عزت ا... انتظامی. این بازیگر و کارگردان سینما، تئاتر و تلویزیون که به عنوان یکی از «پنج تن» سینمای ایران شناخته می‌شود، روز ۳۱ خرداد ۱۳۰۳ در محله سنگلج تهران متولد شد و در آثار بسیاری از قبل تا پس از انقلاب ایفای نقش کرد. انتظامی در طول زندگی هنری خود به جوایز بسیاری نیز از جشنواره‌های گوناگون دست یافت و در سال ۱۳۸۲ نیز به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار ایران معرفی شد. عزت سینمای ایران در تاریخ ۲۶ مرداد ۱۳۹۷ بر اثر

رویداد

نگارراد
sh.afkhami@shahraranews.ir

شبکه‌های مختلف تلویزیون هم‌زمان با آغاز تابستان برنامه‌های متنوعی را برای پخش آماده کرده‌اند تا در روزهای گرم این فصل که با شیوع بیماری کرونا و ضرورت در خانه ماندن هم‌زمان شده‌است، بتوانند میزبان مخاطبان‌شان باشند. بر این اساس علاوه بر سریال‌های جدید «دخترم نرگس»، «شاه‌رگ» و «آخر خط» و مجموعه نمایشی تأمینی «ساخت ایران ۱» و «افسانه هزار

قاب تابستانی تلویزیون

شبکه‌های مختلف سیما با چه فیلم‌هایی به استقبال فصل دوم سال می‌روند؟

«ساخت ایران» اثر محمدحسین لطیفی و با حضور امین حیایی، محمدرضا گلزار و فرهاد اصلانی هر شب ساعت ۲۳ از شبکه پنج سیما و سریال «افسانه هزار پاپان» ساخته شهاب عباسی و با بازی رامین راستاد، رضا توکلی، علی اوسینود و نسرین مقانلو هر شب ساعت ۱۹ از شبکه نسیم پخش می‌شود. (این دو سریال در سال‌های گذشته از رسانه ملی پخش شده بود) شبکه چهار نیز از روز سه‌شنبه ۳ تیر هر شب ساعت ۲۴ سریال «خورشید شب» که روایتی است از زندگی شیخ مفید با حضور بازیگرانی چون علی دهکردی، داریوش

برنامه	فصل جدید»	برنامه	مسابقه	برنامه	فصل جدید
«دوربرگردان»	«عصر جدید»	«بیمرز با حجاب»	«خانه ما»	روزهای زوج	هر روز
سه	سه	دو	جمعه	دو	دو
پنجشنبه	شنبه و یکشنبه	دو	جمعه	روزهای زوج	هر روز
۱۹:۳۰	بعد از اخبار ۲۲	۲۱	۱۹:۴۰	۱۸:۴۵	۱۴:۳۰

برنامه	مسابقه	مجموعه	فصل جدید	برنامه	مسابقه
«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه	«دخترم نرگس»	«دخترم نرگس»	«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه
دو	یک	دو	دو	دو	یک
جمعه	یکشنبه و دوشنبه	دو	دو	دو	یک
۹:۳۰	۲۳	۱۴:۳۰	۱۸:۴۵	۹:۳۰	۲۳

برنامه	مسابقه	مجموعه	فصل جدید	برنامه	مسابقه
«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه	«دخترم نرگس»	«دخترم نرگس»	«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه
دو	یک	دو	دو	دو	یک
جمعه	یکشنبه و دوشنبه	دو	دو	دو	یک
۹:۳۰	۲۳	۱۴:۳۰	۱۸:۴۵	۹:۳۰	۲۳

برنامه	مسابقه	مجموعه	فصل جدید	برنامه	مسابقه
«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه	«دخترم نرگس»	«دخترم نرگس»	«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه
دو	یک	دو	دو	دو	یک
جمعه	یکشنبه و دوشنبه	دو	دو	دو	یک
۹:۳۰	۲۳	۱۴:۳۰	۱۸:۴۵	۹:۳۰	۲۳

برنامه	مسابقه	مجموعه	فصل جدید	برنامه	مسابقه
«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه	«دخترم نرگس»	«دخترم نرگس»	«زعفران»	«چهارشنبه و پنجشنبه
دو	یک	دو	دو	دو	یک
جمعه	یکشنبه و دوشنبه	دو	دو	دو	یک
۹:۳۰	۲۳	۱۴:۳۰	۱۸:۴۵	۹:۳۰	۲۳